

יחידה 11: ראש השנה פרק ב משנה א

קבלת עדים על החודש

המשנה ממשיכה בדינים הקשורים בעדי החודש.

משך הוראה מומלץ: שיעור אחד

מטרות

1. הישג **הבנה**: התלמיד ידע לחלק את המשנה לרישא וסיפא ויבין את הקשר שבין שני חלקי המשנה.
2. הישג **הבנה ופרשנות**: התלמיד יבין שהכוונה בדין המופיע במשנה היא שכאשר בין הדין בירושלים אינו מכיר את העד שיוצא, בית הדין המקומי שולח עמו זוג אחר של עדים כדי שיעידו על העד שהוא כשר.
3. הישג **תושב"ע**: התלמיד ידע מיהם המינים: הצדוקים והבייתוסים.
4. הישג **הבנה ופרשנות**: התלמיד ידע מה היו מעשיהם של המינים, ויבין מהם השינויים שנגרמו בעקבות זאת.

גוף השיעור

א. מבנה

ברישא של המשנה מופיע דין – כיצד יש לנהוג כאשר בית הדין הגדול אינו מכיר את העדים, ובסיפא של המשנה מתואר השינוי שחל בעקבות קילקול המינים, שהוא זה שגרם לדין המופיע ברישא. במשימה 1 התלמידים מתבקשים לחלק את המשנה ולהתאים את הכותרת לכל אחד מן החלקים, בסוף היחידה התלמידים יתבקשו לקשר בין שני החלקים.

ב. הבנה ופרשנות

הדין המופיע ברישא של המשנה כתוב בלשון תמציתית, כאשר בעיקר לא ברור מי עושה מה ואת מי לא מכירים וכו'. לשם כך יש להסביר את הדין במליאה ולאחר מכן להפנות את התלמידים למשימה 2 כדי לוודא שהם הבינו כיצד זה מובן ממילות המשנה.
תשובה למשימה 2:

אם בית הדין הגדול אינן מפירין אותו (העד שראה את המולד), בית הדין המקומי משלחין זוג עדים מוכר אחר עמו (העד שראה את המולד) להעידו (להעיד על העד שראה את המולד).

ג. יסודות התושב"ע

ביחידה זו כתוב בקצרה על המינים. זוהי הזדמנות להראות את ההבדל בין אמונה בתורה שבעלפה לבין אמונה בתורה שבכתב בלבד, ולחזק את האמונה בתושב"ע.

לקריאה נוספת על הצדוקים מומלץ להסתכל באתר דעת בקישור:

<http://www.daat.ac.il/encyclopedia/value.asp?id1=1558>

ד. הבנה ופרשנות

סעיף א במשימה 3 בודק הבנה בסיסית של מה שכתוב במשנה. סעיף ב דורש הבנה של הסיבות: הבעיה היתה שהמינים קלקלו – העידו עדות שקר, לכן תיקנו שיקבלו עדות רק ממי שמכירים ויודעים שהוא אינו אחד מן המינים, וכך ימנעו מהמינים לפגוע שוב בעדות החודש.

לכן התשובה למשימה 4 היא כמובן שהדין שייך לתקופה שלאחר מכן, שהיו מקבלים רק את מי שמכירים, ולכן אם מישהו שאינו מוכר לבית דין הולך להעיד צריך לשלוח זוג עדים מוכר שיעיד עליו שהוא כשר.

סיכום

שני הסעיפים בסיכום שייכים, כל אחד, לחלק אחר של המשנה: הראשון לרישא של המשנה – הדין, והשני לסיפא – שזהו הטעם לכך שצריך לשלוח עדים שמכירים את העד שיעידו עליו.